

Forumadvies TOOI

Vergadering:	Forum Standaardisatie 10 december 2025
Agendapunt:	3B
Documentnummer:	3B
Aan:	Forum Standaardisatie
Van:	Stuurgroep Open Standaarden
Datum:	28 november 2025
Bijlagen:	Intakadvies TOOI Expertadvies TOOI Consultatieverslag TOOI
Rechten	CC0 publieke domein verklaring

1 Advies

Het Forum Standaardisatie adviseert om de URI's uit de (acht) TOOI-registers die worden genoemd in [TOOI - Registers 1.0.3](#) te verplichten aan de overheid ('Pas toe of leg uit'-verplichting) via plaatsing op de 'Pas toe of leg uit'-lijst van het Forum Standaardisatie.

Het voorgestelde functioneel toepassingsgebied is:

URI's van overheidsorganisaties uit TOOI-registers moeten worden toegepast op het vastleggen van de identificatie van overheidsorganisaties in informatiesystemen die overheidsinformatie – die volgens wetgeving verplicht openbaar moet worden gemaakt– publiceren of uitwisselen met andere informatiesystemen.

De standaard [Thesauri en Ontologieën voor Overheidsinformatie](#) (TOOI) zelf is een kennismodel dat dient om overheidsinformatie op een uniforme en machineleesbare manier te beschrijven.

Het TOOI-kennismodel bestaat uit verschillende onderdelen, die modules worden genoemd. Elke module is een separate eenheid die apart wordt beheerd, onderhouden en gepubliceerd.

Het Forum Standaardisatie heeft de standaard TOOI als geheel gewogen en ziet een duidelijke behoefte aan uniforme identifiers (URI's) voor overheidsorganisaties en -informatie, waarin een module van TOOI kan voorzien. Forum Standaardisatie adviseert daarom om alleen de URI's uit de (acht) TOOI-registers die genoemd worden in [TOOI - Registers 1.0.3](#) verplicht te stellen. Deze zijn volwassen en direct toepasbaar voor persistente identificatie. De andere onderdelen van TOOI vallen daarmee buiten de verplichting aan de overheid ('Pas toe of leg uit').

Andere onderdelen van de TOOI standaard heeft het Forum Standaardisatie nog niet rijp bevonden voor verplichting. Hoewel alle onderdelen van de TOOI standaard technisch samenhangen, zijn de andere onderdelen ondersteunend en hoeven andere overheden deze niet zelfstandig toe te passen.

In de rest van dit document wordt dit advies nader onderbouwd. Hierbij is TOOI als geheel gewogen en niet enkel de beoogde verplichting van de URI's uit de (acht) TOOI-registers die genoemd worden in [TOOI - Registers 1.0.3](#). Hoofdstuk 2 geeft een korte uitleg van het nut en belang van de standaard. Hoofdstuk 3 beschrijft het proces waarmee dit advies tot stand kwam, alsmede de vervolgstappen. Hoofdstuk 4 beschrijft de resultaten van de toetsing van de standaard op de inhoudelijke hoofdcriteria. Tot slot geeft hoofdstuk 5 aanvullende adviezen om de adoptie van de standaard te stimuleren. Het Forum Standaardisatie is voornemens om uiterlijk een jaar na plaatsing van TOOI de opvolging van deze adviezen te evalueren.

2 Korte beschrijving van de standaard

2.1 Over de standaard

De standaard [Thesauri en Ontologieën voor Overheidsinformatie](#) (TOOI) is een kennismodel dat dient om overheidsinformatie op een uniforme en machineleesbare manier te beschrijven. Het doel van dit kennismodel is het definiëren van een gemeenschappelijke taal waarmee data en metadata uitgedrukt kunnen worden, zodat overheidsinformatie beter vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar wordt. TOOI richt zich hierbij op semantische interoperabiliteit: het eenduidig beschrijven en persistent identificeren van overheidsorganisaties, overheidsinformatie en hun onderlinge relaties.

Onder overheidsinformatie wordt in deze context verstaan: gegevens, documenten en kennisobjecten die afkomstig zijn van of betrekking hebben op overheidsorganisaties. Dit kan variëren van beleidsdocumenten, wet- en regelgeving, rapporten en openbare datasets tot metadata over deze informatiebronnen.

TOOI bestaat uit een familie van geversioneerde documenten. Het TOOI-kennismodel dat is aangemeld voor plaatsing op de 'Pas toe of leg uit'-lijst bestaat uit de [twaalf documenten van versie 1.3.4 van TOOI](#).

Het TOOI-kennismodel bestaat uit verschillende onderdelen, die modules worden genoemd. Elke module is een separate eenheid die apart wordt beheerd, onderhouden en gepubliceerd.

Binnen TOOI 1.3.4 worden de modules ingedeeld in vier soorten: [Ontologie](#), [Thesaurus](#), [Register](#) en [Waardelijst](#).

2.2 Waarom is deze standaard belangrijk?

TOOI draagt bij aan een gedeelde taal en structuur voor overheidsinformatie, zodat iedereen kan vertrouwen op betrouwbare, wendbare, transparante en herleidbare informatie van de overheid. Dit komt de kwaliteit van de informatievoorziening ten goede. Met TOOI verbetert bijvoorbeeld de volledigheid en nauwkeurigheid van de zoekresultaten op [officiële bekendmakingen.nl](#), de Woo-index en van de attenderingen aan de burger door Berichten over uw Buurt via MijnOverheid.

Dit helpt bij het nemen van juiste besluiten, het goed uitvoeren van beleid, in de communicatie naar burgers, bedrijven en professionals en het kunnen controleren van de overheid.

Veel entiteiten en concepten binnen de overheid hebben geen gestandaardiseerde, machineleesbare identificatie en definitie, die over de grenzen van systemen en beleidsdomeinen bruikbaar zijn. Bijvoorbeeld, het 'ministerie van Justitie en Veiligheid' had vroeger andere namen, maar die duiden juridisch hetzelfde ministerie aan. TOOI biedt een persistente identificatie aan voor dit ministerie en geeft een beschrijving van de formele en naamgevingsgeschiedenis in een formaat dat door software kan worden gebruikt en dat uitwisseling tussen verschillende soorten software mogelijk maakt.

Het TOOI-kennismodel voorziet in een domeinonafhankelijke semantiek die gebaseerd is op authentieke bronnen met wettelijke grondslag. Dit geldt voor de identificatie van overheidsorganisaties die rechtstreeks afkomstig zijn uit het [Register van Overheidsorganisaties \(ROO\)](#), maar ook voor de begrippen (concepten) in de TOOI-thesauri die, voor zover beschikbaar, een verwijzing hebben naar de juridische begrippen in wet- en regelgeving.

3 Betrokkenen en proces

3.1 Gevolgde procedure

Het [Kennis- en Exploitatiecentrum Officiële Overheidspublicaties](#) (KOOP), onderdeel van Logius, heeft TOOI op 1 maart 2024 aangemeld voor plaatsing op de 'Pas toe of leg uit'-lijst. De aanmelding van TOOI door KOOP bij het Forum Standaardisatie vond gelijktijdig plaats met de aanmelding van MDTO door Nationaal Archief op verzoek van Bureau Forum Standaardisatie (BFS). Dit omdat beide standaarden gelieerd zijn en om mogelijke overlap van TOOI en MDTO in het functioneel toepassingsgebied zo vroeg mogelijk gedurende de vervolgpprocedure inzichtelijk te krijgen. KOOP en Nationaal Archief hebben daarop bij BFS aangegeven de procedures van respectievelijk TOOI en MDTO parallel (maar niet gezamenlijk) te willen laten plaatsvinden.

De procedurebegeleider InnoValor Advies heeft op 25 april 2024 een intakegesprek gevoerd met de indiener, in aanwezigheid van Bureau Forum Standaardisatie. In dit gesprek is onderzocht of TOOI voldoet aan de criteria om in procedure te worden genomen. De resultaten van het onderzoek zijn vastgelegd in het [intakeadvies](#).

Op basis van het intakeadvies heeft het Forum Standaardisatie op 2 oktober 2024 besloten de standaard in procedure te nemen. Vervolgens heeft de procedurebegeleider in overleg met de indiener en Bureau Forum Standaardisatie een expertgroep samengesteld en een voorzitter aangesteld om de standaard te toetsen.

De leden van de expertgroep zijn op 14 mei en 17 juni 2025 bijeengekomen om de standaard te toetsen aan de criteria en geïdentificeerde aandachtspunten te bespreken. Tijdens deze bijeenkomsten zijn ook het functioneel toepassingsgebied en organisatorisch werkingsgebied opgesteld. De uitkomst van het expertonderzoek is vastgelegd in het [expertadvies](#).

Het Bureau Forum Standaardisatie publiceerde het expertadvies ter openbare consultatie via de website van [Internetconsultatie](#) van 5 september 2025 tot 6 oktober 2025.

Dit Forumadvies is opgesteld op basis van het expertadvies, reacties uit de openbare consultatie en inzichten van de leden van het Forum Standaardisatie. Indien het Forum Standaardisatie instemt met dit advies, wordt het aan het Overheidsbrede Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO) ter besluitvorming voorgelegd.

3.2 Resultaat van het expertonderzoek

De geconsulteerde experts adviseren om alleen de URI's uit de (acht) TOOI-registers die genoemd worden in [TOOI - Registers 1.0.3](#) te verplichten aan de overheid ('Pas toe of leg uit') via plaatsing op de 'Pas toe of leg uit'-lijst van het Forum Standaardisatie, waarbij URI's van overheidsorganisaties uit TOOI-registers moeten worden toegepast op het vastleggen van de identificatie van overheidsorganisaties in informatiesystemen die overheidsinformatie – die volgens wetgeving verplicht openbaar moet worden gemaakt – publiceren of uitwisselen met andere informatiesystemen. De experts geven aan dat de basis voor een open standaardisatieproces van TOOI aanwezig is, maar er is nog geen volledig vertrouwen in een zo open mogelijk standaardisatieproces volgens de criteria van Forum Standaardisatie. Daarnaast geven de experts een aantal aanvullende adviezen, die in meer detail worden beschreven in hoofdstuk '5 Adviezen bij opname van de standaard'.

3.3 Resultaat van de openbare consultatie

In de openbare consultatie zijn twee reacties ontvangen. De reactie namens de Kamer van Koophandel was oorspronkelijk als niet-openbaar en anoniem ingediend; de naam van de organisatie en de reactie is met toestemming van de respondent gepubliceerd. Deze reactie is volledig in het consultatieverslag bijgevoegd. Hieronder volgt een samenvatting van de reacties uit de openbare consultatie.

3.3.1 Reactie van Anoniem

De respondent merkt op dat het expertadvies enkel het verplicht stellen van de TOOI-registers voorschrijft, niet van andere onderdelen. Hoewel de vraag suggereerde dat het om een verplichtstelling van het geheel ging, blijkt dit niet uit het advies. Wel benadrukt het advies het belang van uniforme en persistente identificatie door het verplicht stellen van de TOOI-registers. Het functioneel toepassingsgebied is helder: het gaat om het gebruik van identificaties in informatiesystemen die informatie beschikbaar stellen. De reikwijdte van het TOOI-kennismodel is breder dan het register, waardoor sommige toelichtingen meer het hele model betreffen dan het consultatiedeel. Eerst bepaalde men dat het proces rond MDTO en TOOI parallel moest lopen. Later stelde men het functioneel toepassingsgebied vast, waarin werd aangegeven dat voor TOOI alleen het register verplicht wordt gesteld. Daardoor rijst de vraag in hoeverre MDTO en TOOI nog parallel lopen. De toegevoegde waarde is duidelijk binnen het functioneel toepassingsgebied, hoewel vanaf hoofdstuk 5.2 minder scherp wordt aangegeven of dit zich beperkt tot registers of ook andere onderdelen. Daarnaast is er behoefte aan zicht op toekomstig gebruik door (semi)-overheidsorganisaties, bedrijfsleven en burgers. Tot slot merkt de respondent op dat niet geheel duidelijk is waarom de overige TOOI-onderdelen niet 'rijp' zouden zijn voor toepassing.

3.3.2 Reactie op Anoniem

Sectie 5.1.2 uit het expertadvies over het functioneel toepassingsgebied en organisatorisch werkingsgebied beperkt zich expliciet tot de TOOI-registers. De andere secties geven een oordeel over alle TOOI-modules, waarbij op enkele punten bezwaren bestaan tegen een 'Pas toe of leg uit'-status. Juist vanwege die bezwaren heeft de expertgroep het functioneel toepassingsgebied ingeperkt tot alleen de URI's in de TOOI-registers, waarvoor die bezwaren niet bestaan.

3.3.3 Reactie van Kamer van Koophandel (KvK)

De respondent merkt op dat de verhouding tussen TOOI en MDTO en het Federatief Datastelsel (FDS) niet geheel duidelijk wordt uit de documentatie. Hoewel wordt geconcludeerd dat KvK-nummer en OIN geen URI's zijn, zijn dit wel nummers die binnen de overheid en het economisch verkeer worden gebruikt. Deze nummers kunnen daarom niet buiten beschouwing worden gelaten, want het zijn en blijven nummers om rechtspersonen en ondernemingen te herkennen. Ook het [Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer](#) RSIN speelt een rol. Overheidsorganisaties, zoals de Belastingdienst, gebruiken het RSIN, net als het KVK-nummer, om gegevens uit te wisselen. Binnen het FDS worden KvK-nummer, BSN en BAG-id's gezien als de kern van het stelsel, maar hoe dit zich verhoudt tot TOOI en MDTO blijft onduidelijk. Daarnaast is de relatie tussen MDTO en TOOI onduidelijk. Beide standaarden gebruiken het begrip 'informatieobject', maar er is geen onderlinge betekenis gelegd tussen de begrippen, waardoor niet duidelijk is wat overeenkomt en wat verschilt. Tot slot merkt de respondent op dat bij TOOI 'logische modellen' zijn opgenomen, maar dat niet is te achterhalen op welke wijze deze tot stand zijn gekomen en welke keuzes daarbij zijn gemaakt.

3.3.4 Reactie van indiener KOOP op Kamer van Koophandel (KvK)

Naast een aantal procedurele vragen wordt er één inhoudelijke vraag gesteld. De reactie van KOOP geeft antwoord op de inhoudelijke vraag: Het gaat om de positie van TOOI binnen het Federatief Datastelsel naast andere identificatiestandaarden. KOOP licht toe dat het [Register van Overheidsorganisaties](#) (ROO), het [Handelsregister](#) (NHR) en het [Centraal OIN-register](#) (COR) iedere een eigen wettelijke basis en bestaansrecht hebben, en dat TOOI URI's specifiek dienen om de organisatie van het landsbestuur inzichtelijk te maken.

4 Toetsing op inhoudelijke criteria

Het Forum Standaardisatie hanteert vier inhoudelijke hoofdcriteria om te toetsen of een standaard in aanmerking komt voor verplichten ('Pas toe of leg uit') of aanbevelen aan de overheid.

1. Heeft de standaard toegevoegde waarde?
2. Zijn de standaard en het standaardisatieproces voldoende open?
3. Heeft de standaard voldoende draagvlak?
4. Is opname op de lijst een passend middel om de adoptie te bevorderen?

Ieder van deze hoofdcriteria heeft deelcriteria [die staan beschreven op de website van het Forum Standaardisatie](#). Dit hoofdstuk beschrijft per criterium het resultaat van de toetsing.

4.1 Toegevoegde waarde

De toetsingsprocedure wijst uit dat TOOI niet volledig voldoet aan het criterium 'Toegevoegde waarde', omdat niet duidelijk is of de kosten van implementatie opwegen tegen de toegevoegde waarde.

TOOI is complementair aan standaarden op de lijst open standaarden van het Forum Standaardisatie en is zodoende niet concurrerend. TOOI past de linked datastandaarden van de lijsten open standaarden toe (zie onder) en maakt gebruik van NEN 3610 (Geo-standaarden). TOOI is daarnaast compatibel met de [Juriconnect-standaarden](#) voor identificatie van juridische informatie namelijk [BWB](#), [ECLI](#) en [JCDR](#). Ook kan TOOI in combinatie met [Genericode](#).

TOOI is geen internationale standaard. TOOI sluit wel aan bij internationale standaarden. TOOI is een Nederlands kennismodel voor informatie en organisatie van de Nederlandse overheid. TOOI past W3C-standaarden voor het Semantisch Web toe, zoals:

- [RDF](#) (Resource Description Framework) is een set van W3C-standaarden om semantiek vast te leggen zodat informatiesystemen deze kan gebruiken en met andere informatiesystemen kunnen uitwisselen.
- [SKOS](#) (Simple Knowledge Organization System) is een W3C-standaard om duidelijke lijsten met termen en begrippen op te stellen.
- [Dublin Core](#) is veel gebruikte standaard voor metadata-eigenschappen.

- [PROV](#) is een set van W3C-standaarden waarmee informatie over de provenance (herkomst) van informatie in linked data kan worden vastgelegd en uitgewisseld.
- [PAV](#) (Provenance, Authoring and Versioning) is een specialisatie van de PROV-ontologie voor auteursinformatie en versionering.

Het toepassen van TOOI zorgt voor een kostenbesparing doordat informatie over bijvoorbeeld overheidsorganisaties in TOOI centraal wordt beheerd en dus niet op meerdere plekken hoeft te worden bijgehouden. Het onderhouden van informatie op meerdere plaatsen kost immers tijd en kan ten koste gaan van de kwaliteit van die informatie. Daarnaast zorgt TOOI ervoor dat informatie beter herbruikbaar is en efficiënter met elkaar kan worden gedeeld.

Het Forum Standaardisatie constateert dat de informatie voor het inschatten of implementatie van TOOI acceptabel is, niet beschikbaar is en dat zij deze kosten ook niet eenvoudig inzichtelijk kunnen maken. Omdat er te veel variabelen meespelen, is het lastig om een goed onderbouwde beoordeling te maken over de toegevoegde waarde versus de kosten van implementatie van TOOI.

De volgende praktijkvoorbeelden van implementatie en gebruik van TOOI zijn vastgesteld:

- TOOI biedt gestandaardiseerde en herbruikbare organisatiegegevens die binnen het [Federatief Datastelsel](#) (FDS) zorgen voor betrouwbare autorisatie en soepele, interoperabele gegevensuitwisseling.
- Voor identificatie van organisaties die als bevoegd gezag worden aangewezen in omgevingsdocumenten worden TOOI-URI's voorgeschreven en gebruikt in de landelijke voorzieningen van het [Digitaal Stelsel Omgevingswet](#) (DSO). Daarnaast worden er ook Organisatie-identificatienummer (OIN) gebruikt voor het identificeren van overheidsorganisaties in het proces voor vergunningsaanvragen via Rijkswaterstaat.
- De Digitale infrastructuur voor de Woo-index is een TOOI-toepassingsprofiel voor metadatering van informatie onder de Woo. TOOI zorgt voor de integrale doorzoekbaarheid van overheidsbrede informatiecollecties van verschillende organisaties en uit verschillende domeinen.
- TOOI wordt al toegepast bij de [Rijksbegroting](#) van Ministerie van Financiën, het [Register Externe Veiligheidsrisico's](#) (REV) van Rijkswaterstaat en op de website van [Rijkswaterstaat](#).
- [IMBOR](#) past de TOOI-ontologie toe in het eigen informatiemodel. IMBOR wordt tevens aanbevolen door de VNG.

TOOI is tegelijkertijd aangemeld met [MDTO](#), metadatastandaard voor duurzaam toegankelijke overheidsinformatie. TOOI en MDTO zijn geen concurrerende standaarden, maar zijn juist complementair aan elkaar. MDTO specificeert een syntax, TOOI specificeert semantiek en biedt identificatie van overheidsorganisaties en begrippen. In de bijlage [Relatie MDTO en TOOI](#) wordt dit verder toegelicht. Voor het nieuwe, Nederlandse profiel DCAT AP NL op DCAT (metadatastandaard voor beschrijven van datasets) geldt eenzelfde relatie met TOOI als tussen MDTO en TOOI: DCAT (en het Nederlandse profiel) specificeert de structuur en TOOI specificeert de inhoud binnen die structuur. In TOOI zijn links opgenomen naar de

[Overheidbrede Web Metadata Standaard](#) (OWMS); OWMS stond in het verleden op de 'Pas toe of leg uit'-lijst. Dit helpt om de relevante informatie die al is uitgedrukt in OWMS om te zetten naar TOOI.

4.2 Open standaardisatieproces

De toetsingsprocedure wijst uit dat het beheer van TOOI niet voldoet aan het criterium 'Open standaardisatieproces'. De basis voor een open standaardisatieproces van TOOI is aanwezig, maar er is nog geen volledig vertrouwen in een zo open mogelijk standaardisatieproces volgens de criteria van Forum Standaardisatie. Diverse stappen moeten worden gezet om tot een stabiel en voorspelbaar beheerproces te komen.

Het specificatiedocument van TOOI is kosteloos beschikbaar via een [overheidswebsite](#), onder [Creative Commons Attribution 4.0 International Public License](#) (CC-BY). Het rechtenbeleid is opgenomen in het beheerdokument. KOOP ziet erop toe dat bijdragen van partijen aan de ontwikkeling van de standaard alleen vrij van kosten en onder dezelfde licentie deel kunnen gaan uitmaken van de standaard. Geconstateerd wordt dat het specificatiedocument niet samenhangend genoeg is en dat er dubbelingen in de informatie zitten. Het Forum Standaardisatie adviseert KOOP om het specificatiedocument aan te scherpen.

Het besluitvormingsproces is beschreven in het [TOOI-beheerplan](#). De specificatie van TOOI in de [TOOI-documentatie](#) en de besluitvorming over doorontwikkeling wordt publiekelijk gedeeld op [Gitlab](#). Op dit moment worden beslissingen nog genomen door de TOOI-redactie en wordt alleen verantwoording afgelegd naar de directe opdrachtgever van TOOI. Er zal op korte termijn een redactieraad worden ingericht waarin belanghebbenden in de besluitvorming worden betrokken.

Het is onbekend of de besluitvorming plaats vindt op een wijze die zoveel mogelijk recht doet aan de verschillende belangen. Wel heeft KOOP het afgelopen jaar sessies voor belanghebbenden georganiseerd, maar deze ontwikkeling moet zich nog verder bewijzen.

Er is de mogelijkheid om [bezwaar te maken](#) tegen een gevolgde procedure. Deze klachten worden afgehandeld door de TOOI-redactie. Er is nog geen escalatiemogelijkheid. De klachtenprocedure is minimaal gedocumenteerd en er is ruimte voor verdere professionalisering van het klachtenafhandelingsproces.

De standaardisatieorganisatie organiseert geen regelmatige overleggen met belanghebbenden over doorontwikkeling en beheer van de standaard. De TOOI-redactieraad is verantwoordelijk voor de ontwikkeling en het beheer van TOOI. Hoewel er een intentie is om structurele community sessies te organiseren, zijn deze tot op heden nog niet regelmatig opgezet. Ook recentelijk hebben er geen overleggen meer plaatsgevonden. Op 3 oktober 2024 organiseerde de beheerder een eerste openbare bijeenkomst voor de gehele TOOI-community. De bedoeling is om dat met regelmaat naar behoefte te herhalen en ook de leveranciers bij de community te betrekken.

Op dit moment organiseert de standaardisatieorganisatie geen openbare consultatie voordat (een nieuwe versie) de standaard wordt vastgesteld.

TOOI is per 1 maart 2024 aangemeld; er was op dat moment van aanmelding en van de expertsessies (14 mei en 17 juni) geen overkoepelend versienummer van TOOI gecommuniceerd van alle modules die gezamenlijk TOOI vormen, m.u.v. een overkoepelende [TOOI "versie 1.3.4 voor Forum"](#), specifiek met het oog op de toetsingsprocedure van Forum Standaardisatie ("TOOI versie 1.3.4 aangemeld bij Forum Standaardisatie"). Deze gecommuniceerde 'extra' versie voor Forum Standaardisatie naast het versiebeheer per module van TOOI kan leiden tot verwarring. Het Forum Standaardisatie adviseert om in de communicatie van versiebeheer van TOOI en de onderliggende modules te gaan werken met één versienummering voor TOOI en een overkoepelend versiebeleid op te stellen.

Naschrift: inmiddels (7 augustus 2025) heeft KOOP een overkoepelend versienummer geïntroduceerd: [TOOI 1.4 release candidate](#).

4.3 Draagvlak

De toetsingsprocedure wijst uit dat TOOI voldoet aan het criterium 'Draagvlak'.

[Meerdere leveranciers voor software van de Omgevingswet](#) bieden ondersteuning voor de standaard. TOOI-waardelijsten zijn toegepast in de [Standaard Officiële Publicaties](#) (STOP-standaard) die wordt gebruikt in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Alle leveranciers die aansluiting van bestuursorganen op de Woo-index verzorgen, maken hierbij gebruik van de op TOOI gebaseerde metadata in de [sitemaps](#).

Meerdere organisaties binnen de overheid die de standaard moeten toepassen bij een 'Pas toe of leg uit'-verplichting staan achter het gebruik van de standaard:

- BZK, als opdrachtgever, ziet erop toe dat TOOI wordt toegepast in de eigen collecties met overheidsinformatie op [Overheid.nl](#);
- TOOI wordt toegepast in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).
- TOOI wordt toegepast in het informatiemodel van Doorontwikkeling in Samenhang van de GEO-basisregistraties (Dis Geo) om bestuurlijke gebieden te verbinden met openbare lichamen uit de TOOI-registers.
- TOOI wordt ook gebruikt door derden die de ontsluiting van Woo-informatie faciliteren, zoals [Woogie](#) van de Universiteit van Amsterdam.
- TOOI wordt niet rechtstreeks toegepast door afzonderlijke gemeenten of provincies, maar komt via het landelijke informatiemodel IMBOR in beeld.

Diverse organisaties waaronder het Ministerie van Financiën - Afdeling Begrotingszaken, Ministerie van Algemene zaken - Dienst Publiek en Communicatie (DPC), MIDO, Stichting RIONED en Kennisplatform CROW en haar achterban onderschrijven de aanmelding om URI's van overheidsorganisaties uit TOOI te verplichten aan de overheid. Ook gemeente Rotterdam staat achter het verplichten van URI's van overheidsorganisaties uit TOOI.

4.4 Opname op de lijst bevordert adoptie

De toetsingsprocedure wijst uit dat TOOI voldoet aan het criterium 'Opname op de lijst bevordert adoptie'.

Het verplicht stellen van de URI's uit de (acht) TOOI-registers die worden genoemd in [TOOI - Registers 1.0.3](#) via de 'Pas toe of leg uit'-lijst kan zorgen voor meer bekendheid van de standaard. Overheidsorganisaties moeten de standaard gaan implementeren of weloverwogen toelichten waarom ze dit niet doen. TOOI wordt niet voorgeschreven in wet- en regelgeving. Er zijn wel dwingende voorschriften om overheidsinformatie vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar ter beschikking te stellen waarvoor TOOI een geschikt middel is.

Implementatie en gebruik van TOOI en specifiek de URI's uit de TOOI-registers dragen bij aan het voldoen van de eisen aan metadata van publicaties gesteld in het wetsvoorstel voor de [Wet implementatie Open data richtlijn](#), [Wet hergebruik van overheidsinformatie](#) en de [Wet digitale overheid](#).

Opname van TOOI (via de URI's uit de TOOI-registers) op de 'Pas toe of leg uit'-lijst helpt KOOP in het bevorderen van de adoptie en het uitvoeren van de daarbij behorende activiteiten. Naar verwachting zullen de meeste overheden niet zelf direct aan de slag gaan met TOOI, maar zullen ze de TOOI-URI's gaan gebruiken via leveranciers doordat deze in pakketsoftware worden opgenomen. Dit is nu reeds het geval bij software van leveranciers van systemen voor het publiceren van informatie in het kader van de Woo en de Omgevingswet.

De beheerder zal zich inzetten om inzicht te krijgen in de mate van adoptie, o.a. om te gebruiken bij het onderzoek naar gebruiksgegevens voor de Monitor Open Standaarden. Om een indicatie te krijgen van de mate van adoptie van TOOI zal de beheerder tijdens de community-bijeenkomsten bij deelnemers informeren waar zij TOOI toepassen of welke plannen voor toepassingen zij nog hebben. Het aantal bijdragen door derden op de publieke GitLab-repository van TOOI is een andere indicator voor de adoptie van TOOI. Verder onderzoekt de beheerder de mogelijkheden om statistieken te verzamelen van gebruikers van de URI-resolver en lezers van de TOOI-specificaties.

5 Adviezen bij opname van de standaard

Het Forum Standaardisatie geeft de volgende adviezen bij plaatsing van TOOI op de 'Pas toe of leg uit'-lijst:

1. Aan de [Overheidsbrede Werkgroep Metadata](#) om binnen een jaar de onderlinge relaties tussen verschillende metadatastandaarden in kaart te brengen (bij voorkeur via een vaststellingsprocedure) en te presenteren op een duidelijke, bij voorkeur visuele, wijze.
2. Aan de beheerorganisatie KOOP om binnen een jaar de verschillende onderdelen van TOOI overzichtelijk in kaart te brengen en hoe deze met elkaar samenhangen.
3. Aan de beheerorganisatie KOOP om binnen een half jaar een versiebeleid op te stellen en te implementeren voor een overkoepelend TOOI i.p.v. alléén een versiebeleid per TOOI-module.

4. Aan de beheerorganisatie KOOP om binnen een half jaar een vaste en periodieke overlegstructuur op te zetten bij wijze van een technische werkgroep en te zorgen voor periodieke communicatie via vaste kanalen.
5. Aan de beheerorganisatie KOOP om zich gedurende de huidige looptijd van de financiering van TOOI een persistente financiering na te streven voor het beheren, onderhouden en borgen van de TOOI-URI's ten behoeve van langdurige beschikbaarheid en kwaliteit van de URI's als onderdeel van het linked data ecosysteem.
6. Aan de beheerorganisatie KOOP en Nationaal Archief om de koppeling tussen MDTO en TOOI te herzien binnen een jaar na eventuele verplichting of aanbeveling van beide standaarden op de lijst open standaarden, zodat deze weer actueel en correct is binnen de vastgestelde functionele toepassingsgebieden van beide standaarden.